

UNITHERM

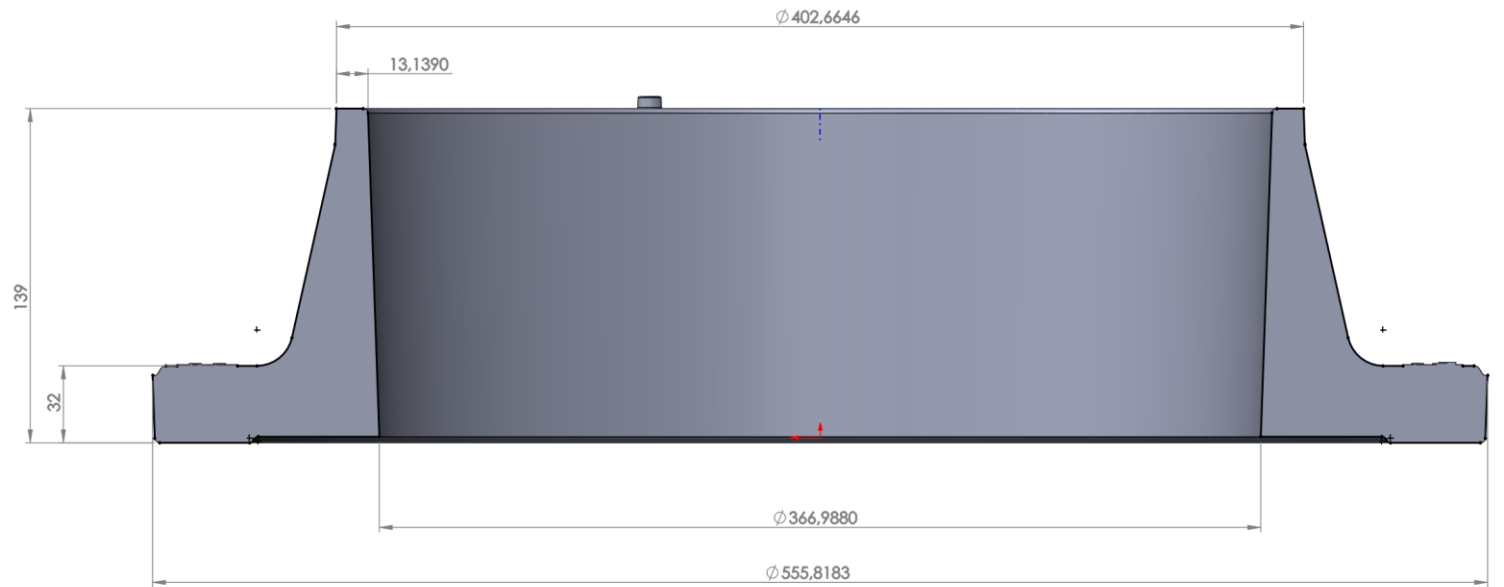
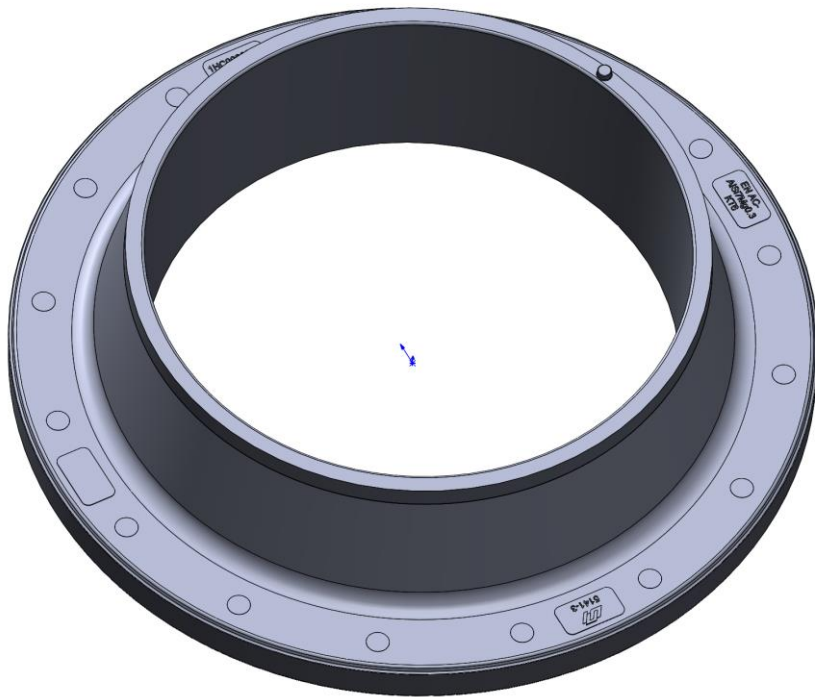
Případová studie NTL odlitku

OSNOVA

1. Představení vybraného odlitku
2. Stávající technologie a konstrukce kokily - simulace
3. Problematika - vady
4. Návrh nové technologie

FLANCH – energetický průmysl

AlSi7Mg0,3 T6
Mh=20kg

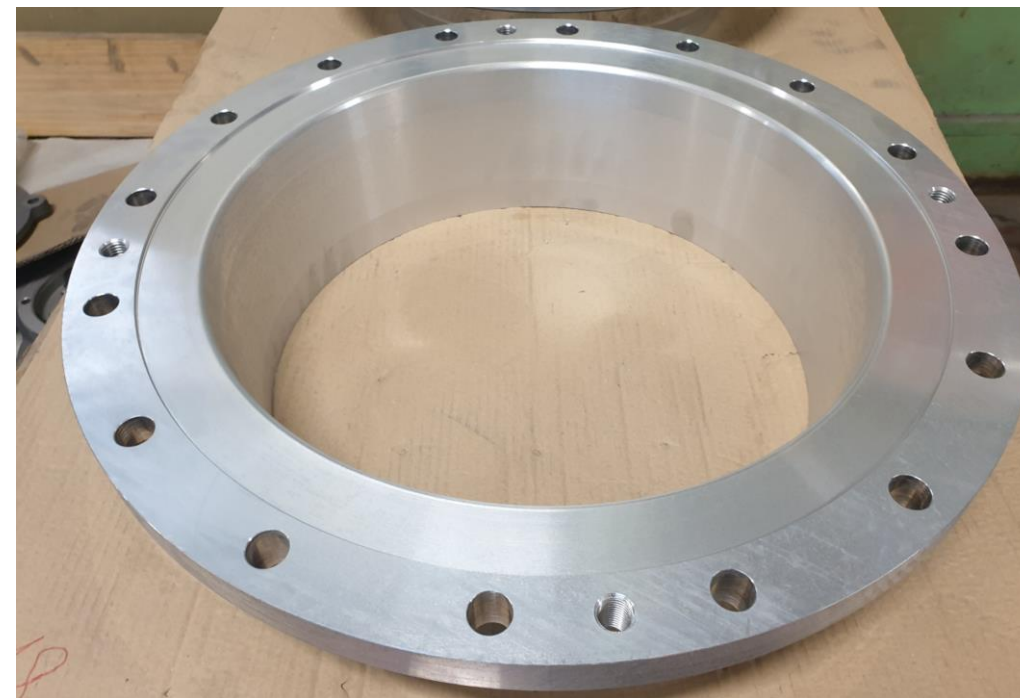

Finální obrobek

Návarová plocha

Těsnicí plocha

Technologie

Nízkotlaká technologie – navtokováno křížem

Ms= 27,28 kg

Mh= 19,9 kg

Mč = 14,9 kg

Využitelnost kovu 73%

AlSi7Mg0,3 T6

Úprava taveniny

Rafinace + FDU

Modifikace Sr

Očkování Ti

Teplota lití 700°C

Postřiky

Vtokovka – Deltacast CG-555

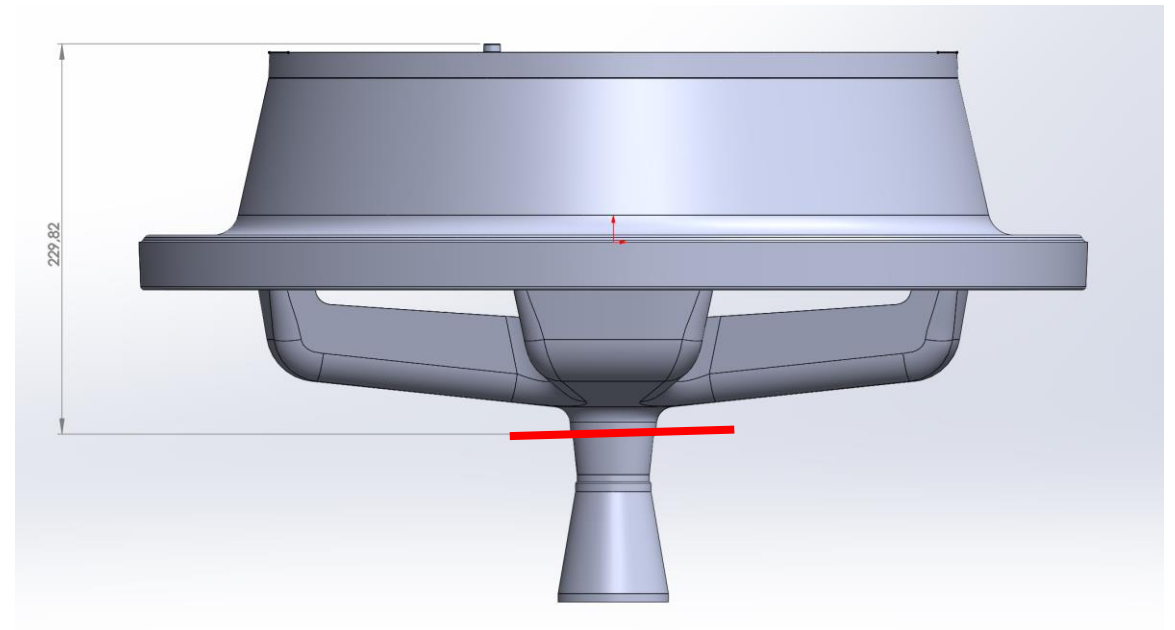
Tvar - Solitec AD 901

Středové jádro - Cillolin AL 160

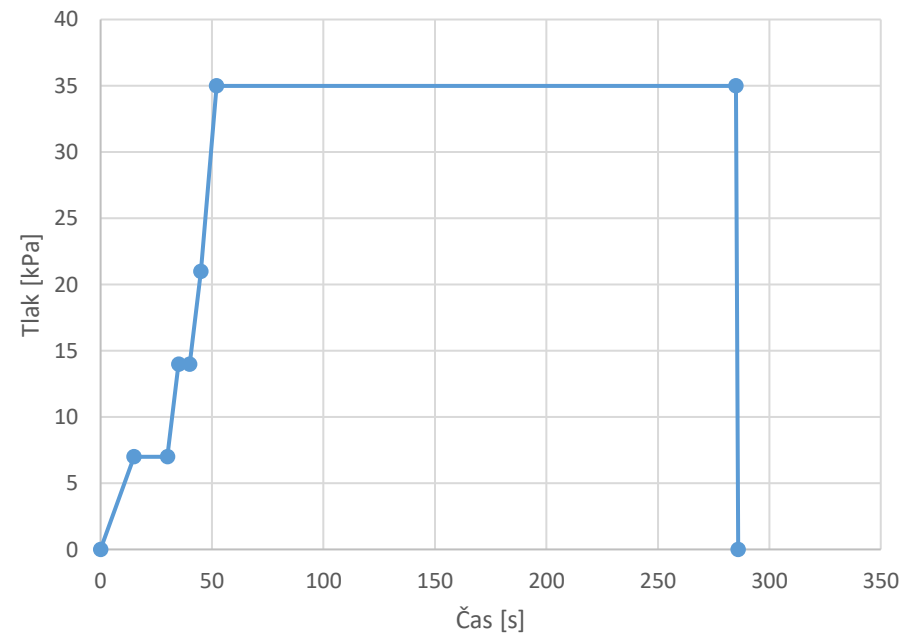
Plnicí parametry

Odlitek zaplněn za 15s

Tlakování

Čas [s]	Tlak [kPa]
0	0
15	7
30	7
35	14
40	14
45	21
52	35
285	35
286	0

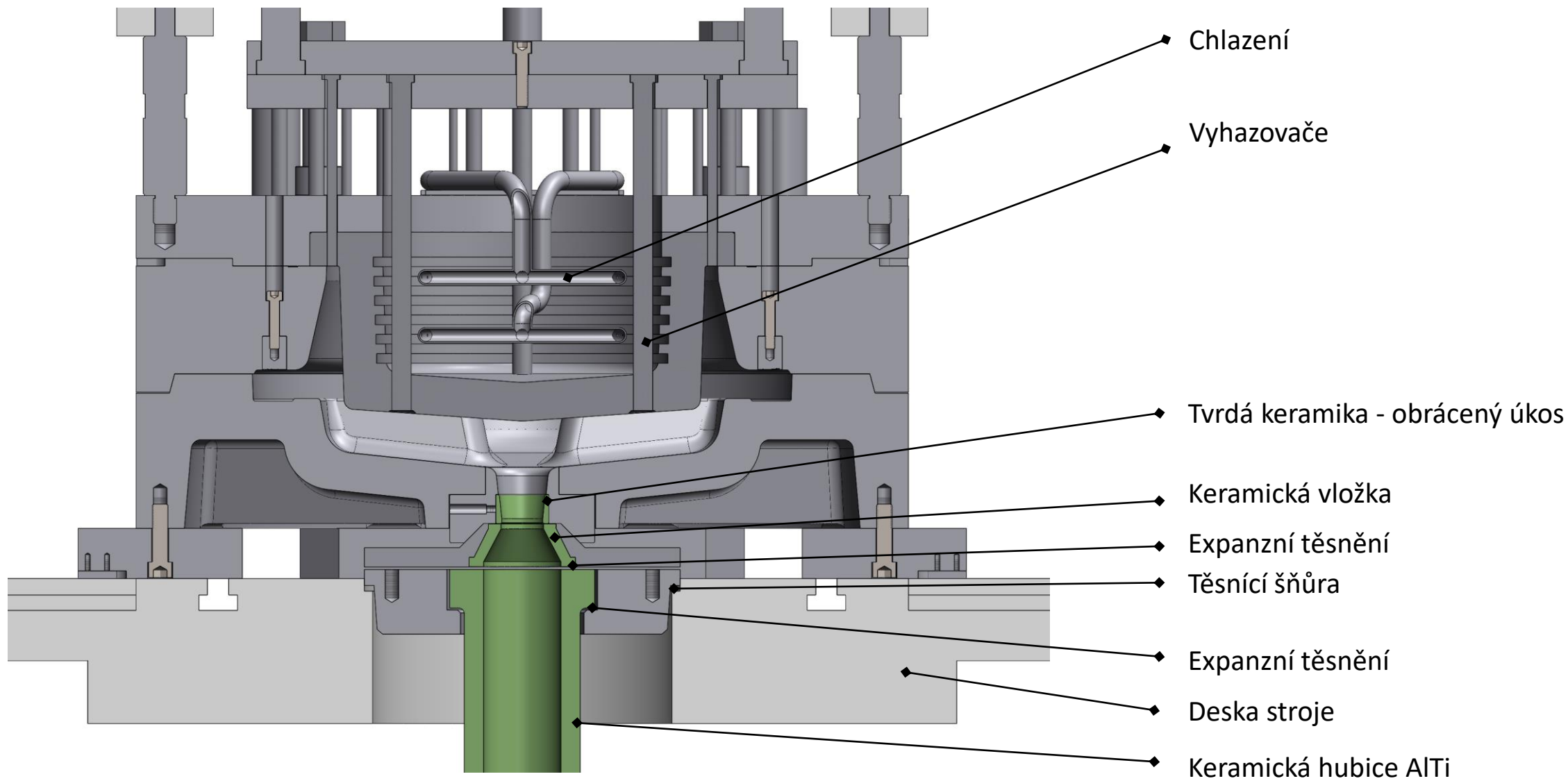

+ nastavený předtlak

Tuhnutí 300s

Chlazení středového jádra
 vzduchem – 2x chladicí
 okruh – 0,3bar (420°C)

Náhled do konstrukce - Řez kokilou

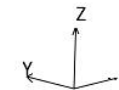
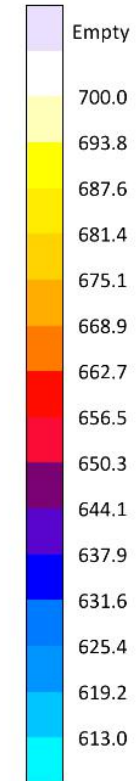

- Chlazení
- Vyhazovače
- Tvrdá keramika - obrácený úkos
- Keramická vložka
- Expanzní těsnění
- Těsnící šňůra
- Expanzní těsnění
- Deska stroje
- Keramická hubice ALTi

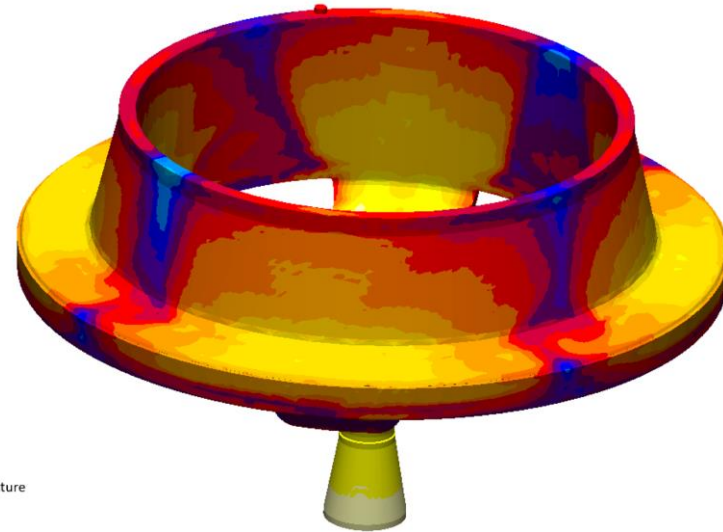
Simulace – plnění odlitku

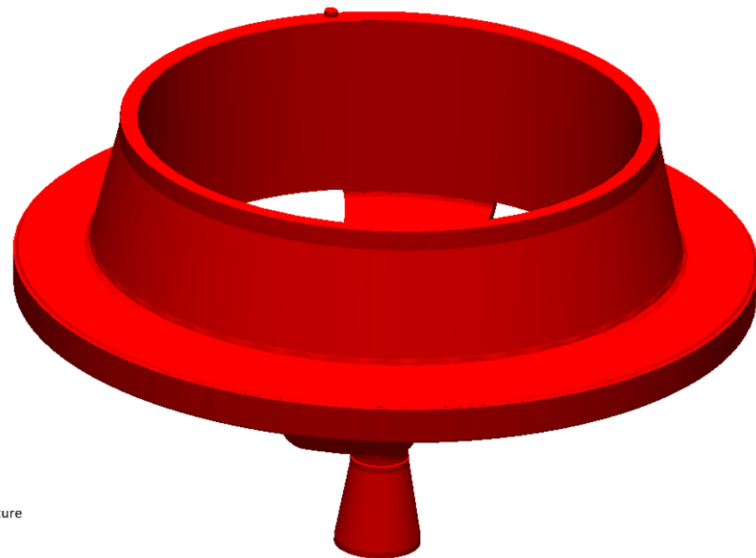
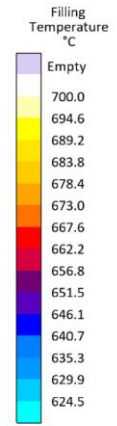
Temperature °C

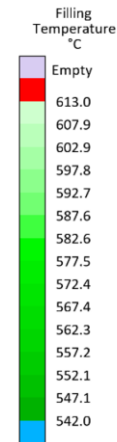
v06
Cycle 11, Die Filling, Temperature
8.581s, 0.00 %
X-Ray: on

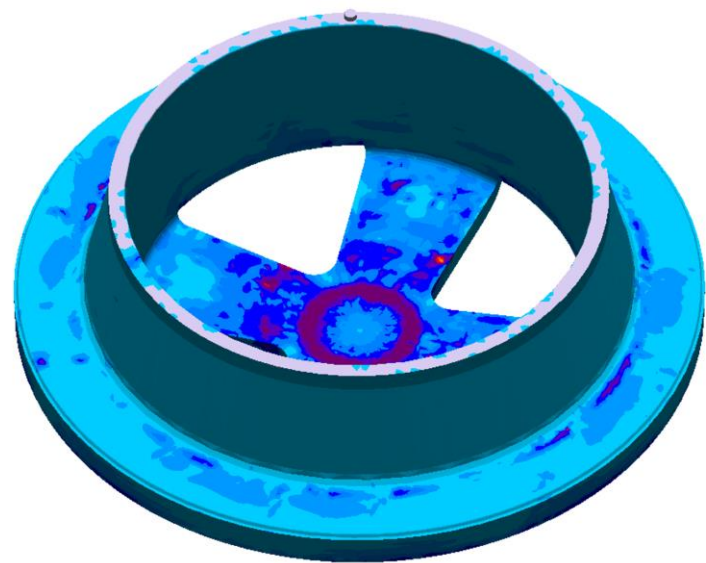
v06
 Cycle 11, Die Filling, Filling Temperature
 28.657s
 X-Ray: off

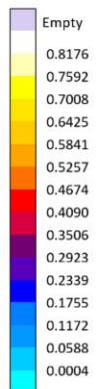
v06
 Cycle 11, Die Filling, Filling Temperature
 28.657s
 X-Ray: off

Simulace – plnění odlitku Teploty při zaplnění

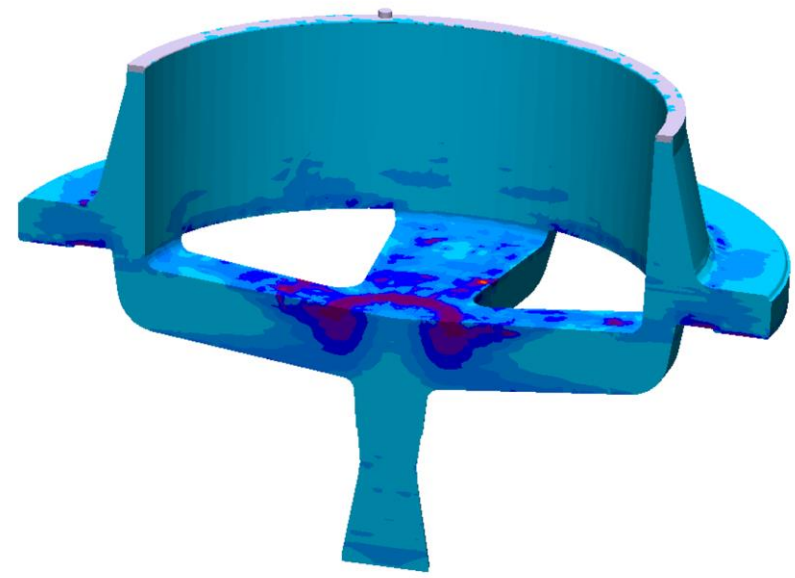

Filling Velocity
m/s

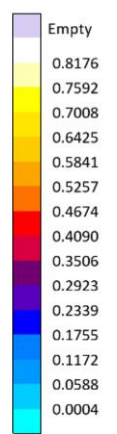

v06
 Cycle 11, Die Filling, Filling Velocity
 28.657s
 X-Ray: off

Simulace – plnění odlitku Rychlosti plnění

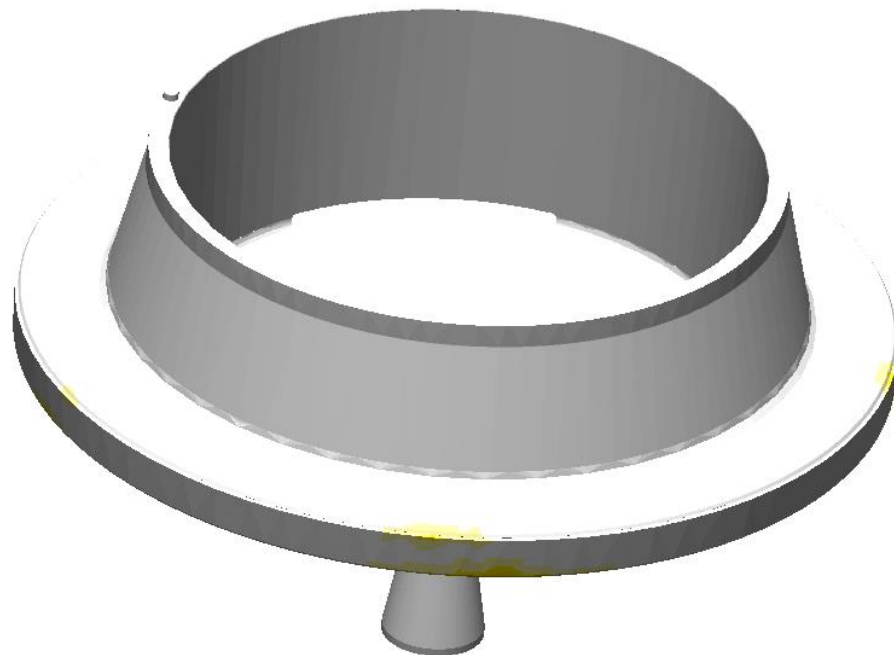

Filling Velocity
m/s

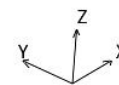
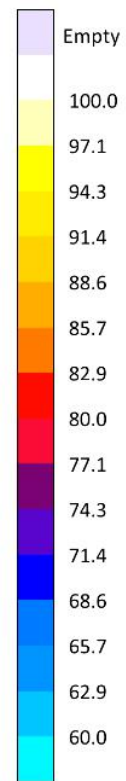

v06
 Cycle 11, Die Filling, Filling Velocity
 28.657s
 X-Ray: off

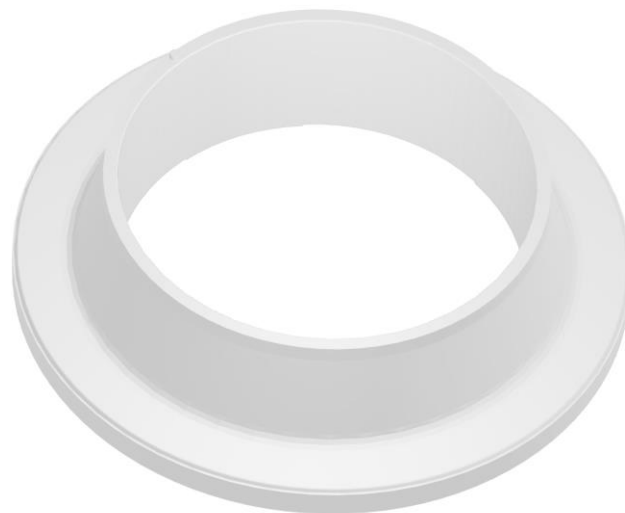
Simulace – tuhnutí odlitku

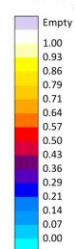
Fraction Liquid
%

v06
Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Fraction Liquid
28.657s, 100.00 %
X-Ray: on, range [60.00, 100.00] %

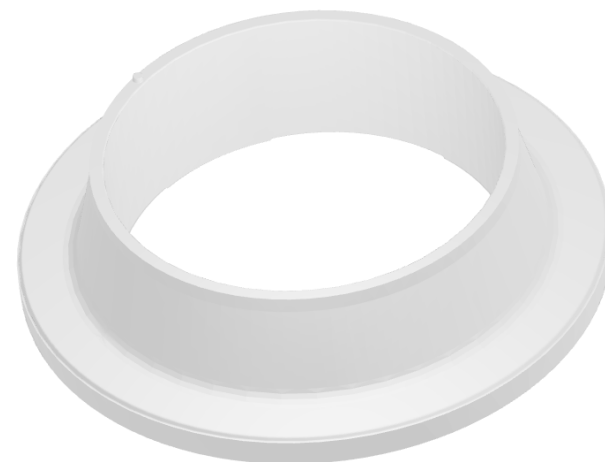

Hot_Spot_Time_definition

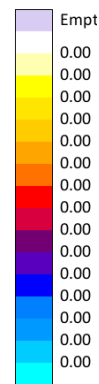

HotSpot time

v06
Cycle 11, Hot_Spot_Time_definition, Hot_Spot_Time_definition
10min 20.0s, 40.00 %
X-Ray: on

Porosity %

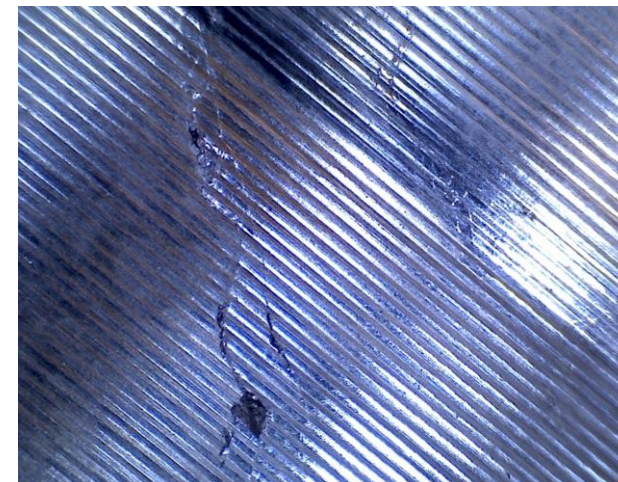
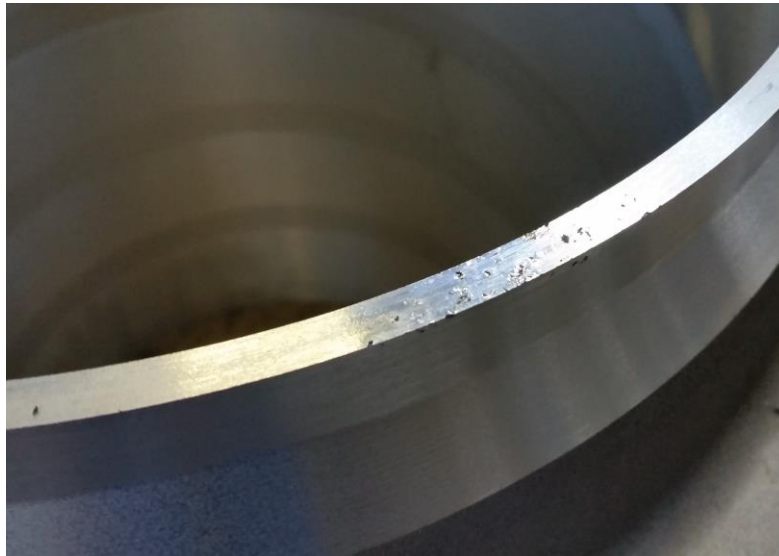
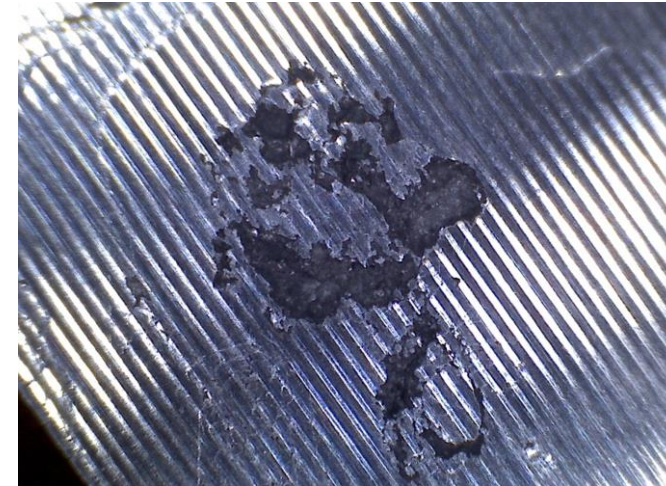
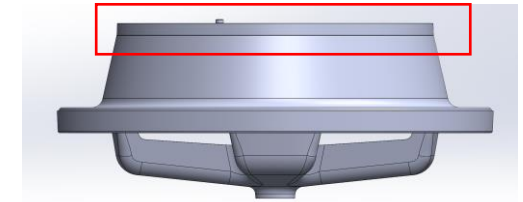

Porozita

v06
Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Porosity
10min 20.0s, 99.82 %
X-Ray: on, range [1.00, 100.00] %

Problematika – vady na návarové hraně

Sledování odlitku a jeho vyhodnocení po obrobení

Zalítí	Pořadí	Těsnicí plocha	Návarová hrana
1. Zalítí	3		
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	2. Zalítí	9	
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
3. Zalítí	17		
	18		
	19		
	20		
	21		
	22		
	23		
	24		
4. Zalítí	25		
	26		
	27		
	28		
	29		
	30		
	31		
	32		
5. Zalítí	33		špatné
	34		
	35		
	36		
	37		
	38		
	39		
	40		
6. Zalítí	41		špatné
	42		
	43		
	44		
	45		
	46		
	47		
	48		
7. Zalítí	49		špatné
	50		
	51		

Ranní směna (od 6h do 18h)

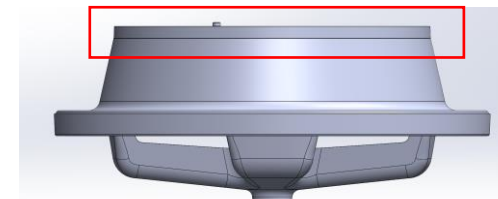
Zalítí	Pořadí	Těsnicí plocha	Návarová hrana
7. Zalítí	52		
	53		
	54		
	55		
	56		špatné
8. Zalítí	57		špatné
	58		
	59		špatné
	60		
	61		
	62		
	63		
	64		
9. Zalítí	65		špatné
	66		
	67		
	68		
	69		
	70		
	71		
	72		
10. Zalítí	73		špatné
	74		
	75		
	76		špatné
	77		
	78		špatné
	79		špatné
	80		špatné
11. Zalítí	81		špatné
	82		
	83		špatné
	84		
	85		špatné
	86		špatné
	87		špatné
	88		špatné
12. Zalítí	89		špatné
	90		špatné
	91		
	92		špatné
	93		špatné
	94		špatné
	95		
	96		
13. Zalítí	97		špatné
	98		
	99		
	100		
	101		

Noční směna (od 18h do 6h)

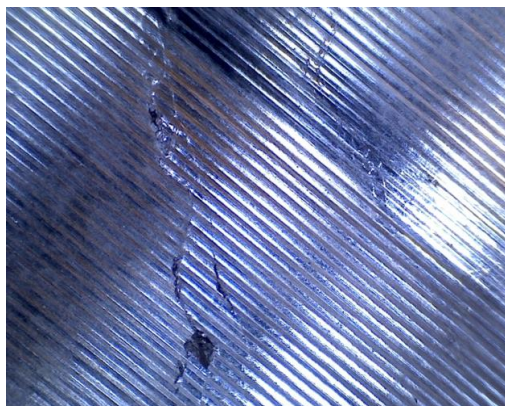
Návarová hrana

- Po zalití NT odkryty vady po obrábění
- V době sledování se doléval NT po každém 8ks

Problematika – vady na návarové hraně

- **Závěr ve spolupráci s TUL** (závěr doc. Ing. Jiří Machuta + DP Ing. Michal Stehlík)
- Nepůjde o vadu primárně vzniklou špatnou konstrukcí či technologií.
- Dle tvaru a charakteru vad nepůjde o vadu způsobenou uvolňováním velkého množství plynů
- Charakter vad se více podobá nečistotám resp. oxidickým vměstkům vyplaveným díky nižší hustotě do vrchní části odlitku.
- Dle výsledků EDS analýz chemického složení jsme detekovali prvky, které potvrzují tyto domněnky.
- Prvky k zamyšlení na jejich původu jsou: **K, Na, Ca, Cl, Ti a Sr**. Ty se vyskytují v souvislosti s vadou ať už uvnitř vady nebo na hranici samozřejmě v kombinaci s vyšší koncentrací kyslíku, tedy pravděpodobně budou tvořit oxidy těchto prvků.

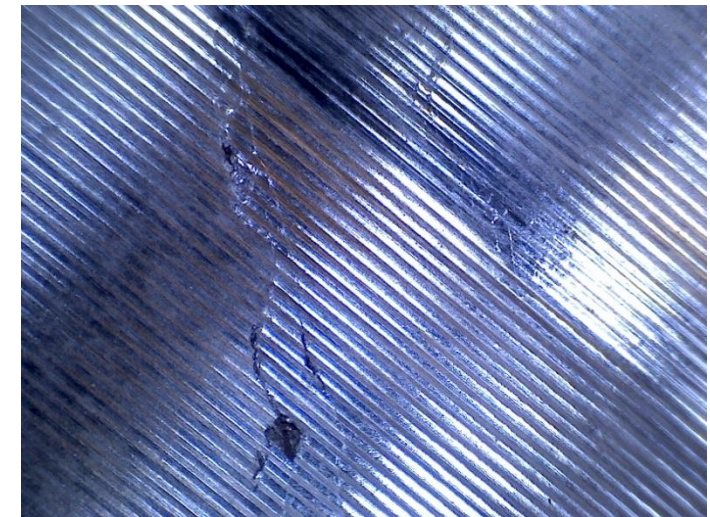
Typy endogenních vměstků			
Typ	Původ vměstků	Tvar	Velikost (μm)
Al ₂ O ₃	Struska	Částice, Film	0,2 – 30 10 – 5000
MgO	Struska	Částice, Film	0,1 – 5 10 – 5000
MgAl ₂ O ₄	Struska	Částice, Film	0,1 – 5 10 – 5000
Chloridy, fluoridy	Soli	Částice	0,1 – 5
TiC	Zjemňující přísady	Částice	0,1 – 5
TiB ₂ , AlB ₂	Zjemňující přísady	Shluky, Částice	1 – 30 0,1 – 3
Fe-Cr-Mn	Chemická reakce – nízká udržovací teplota	Částice	1 – 50

MPL II

11

Pokusy pro odstranění vad na NT

1. Lití s filtry ve vtoku (sombbrero)	NOK
2. Lití s filtrem ve vtoku (velký keramický kužel)	NOK
3. Odstátí taveniny v udržovací peci NT 13min po zalití	NOK
4. Konti slitina	NOK
5. Lití bez vratu – pouze z housek	NOK
6. Nový tavicí a udržovací kelímek	NOK
7. Nové FDU – Pyrotek	NOK
8. Keramické filtry v hubici	NOK
9. Rafinační sůl od Pyroteku	NOK
10. Rafinační sůl bez sodíku	NOK
11. Modifikace a očkování před FDU	NOK
12. Dolití na 5ks	NOK
13. Dolití na 3ks	NOK
14. Odstátí 1,5h	NOK
15. Přidán manuální předtlak 14mbar	NOK
16. Kratší hubice	NOK

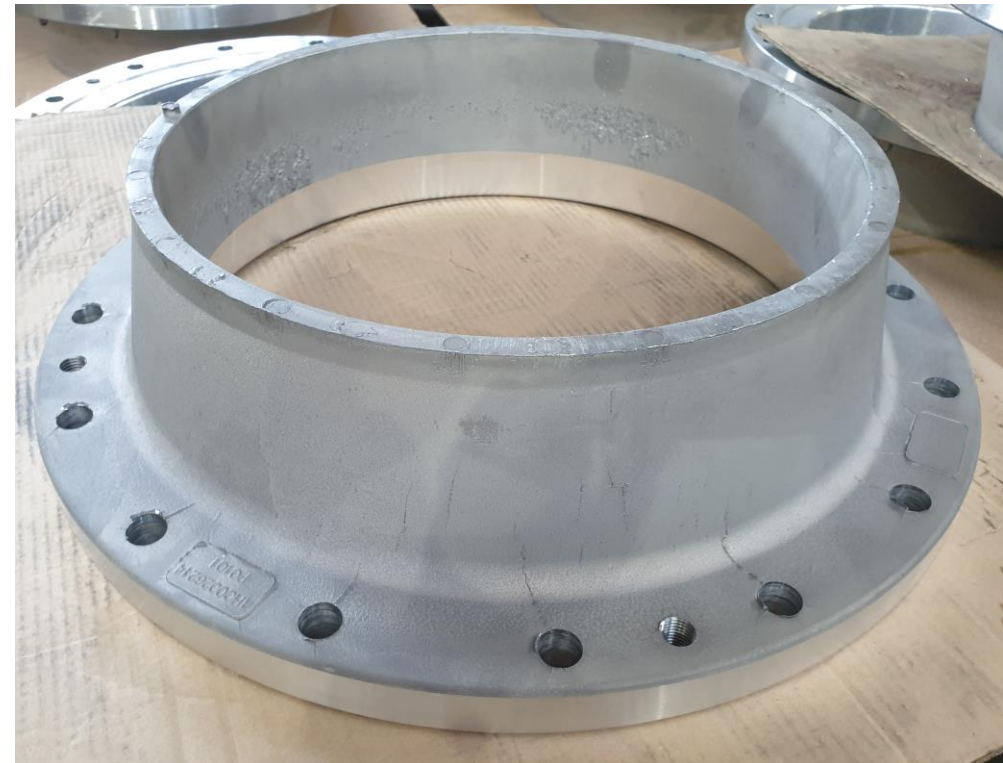

Návrh nové technologie odlitku

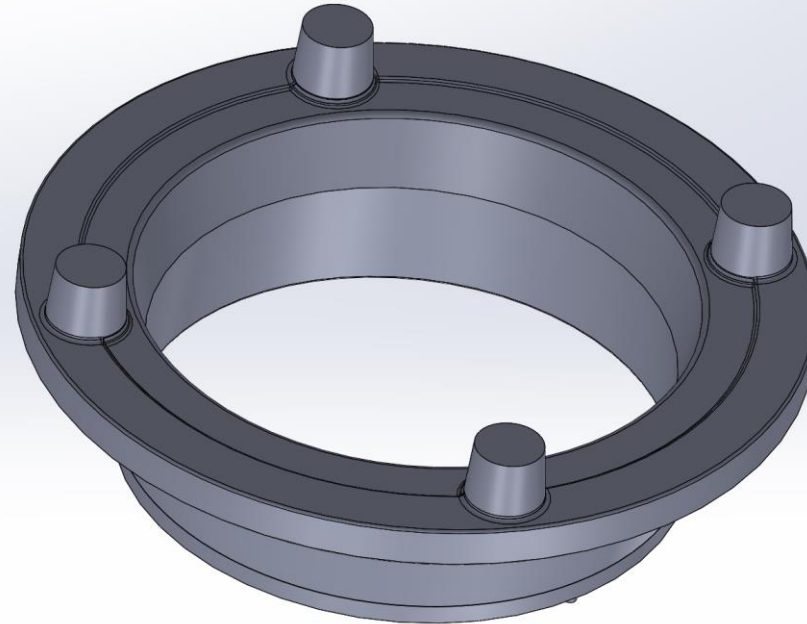
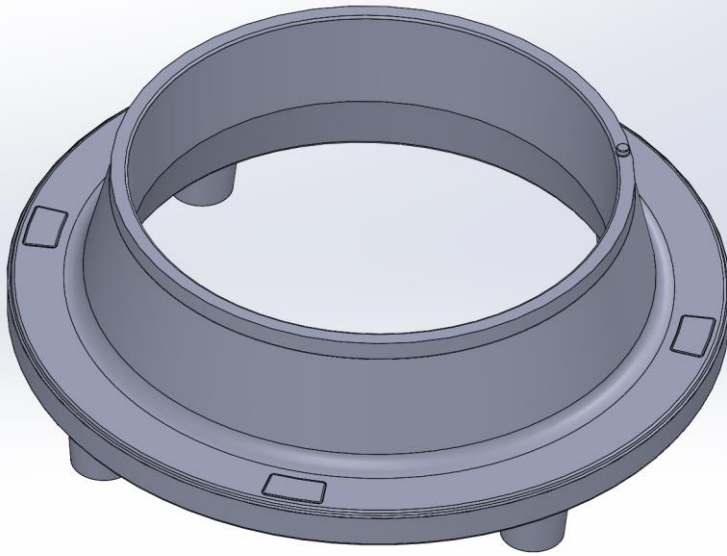
Forma je na konci životnosti

Cíle

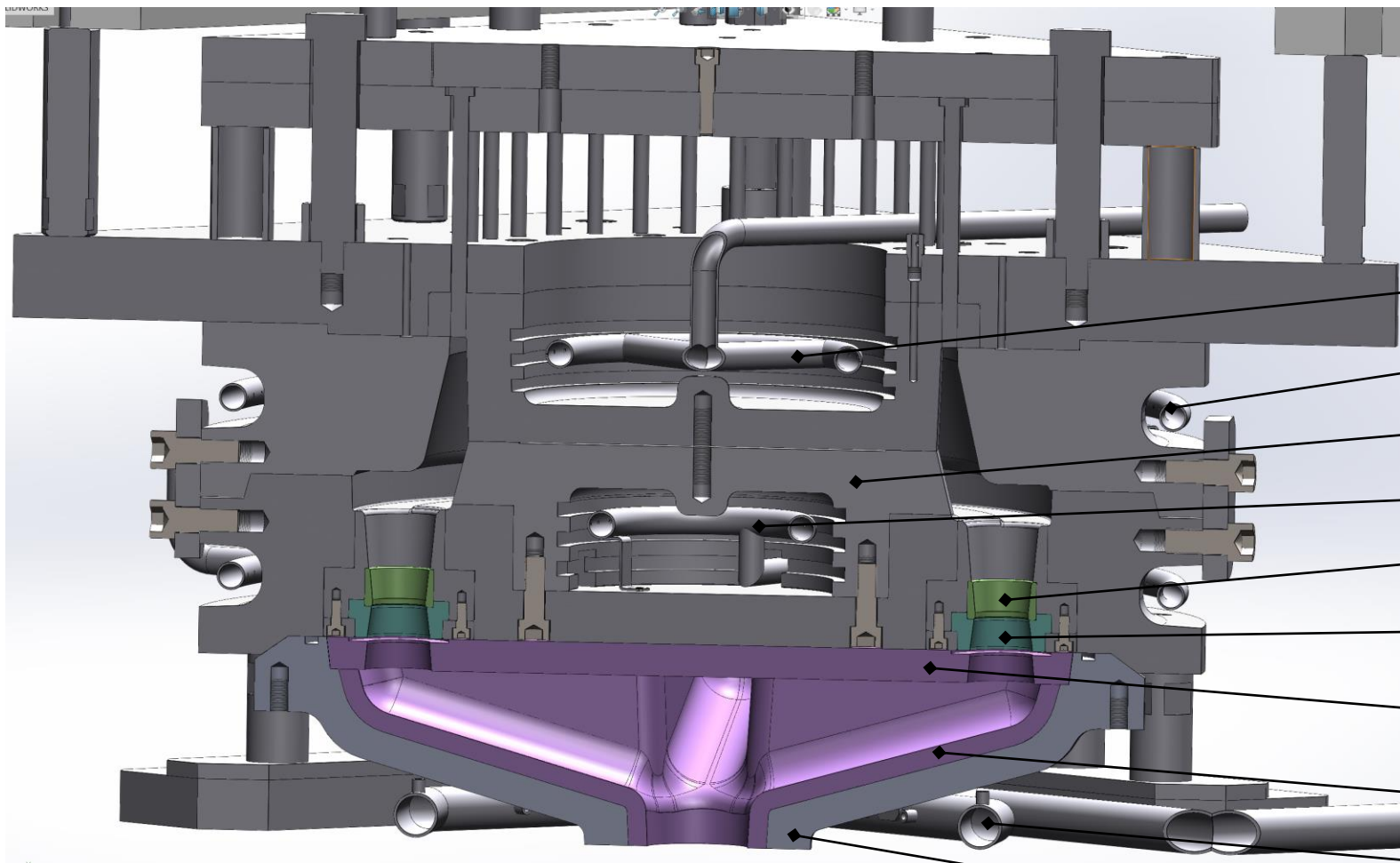
- Snížení hmotnosti odlitku
- Zvýšení využitelnosti kovu
- Zkrácení cyklu
- Prodloužení životnosti kokily
- Zlepšení vyhazování odlitku

Nová technologie odstranění vtokového kříže – navtokování přes rozvodové koryto

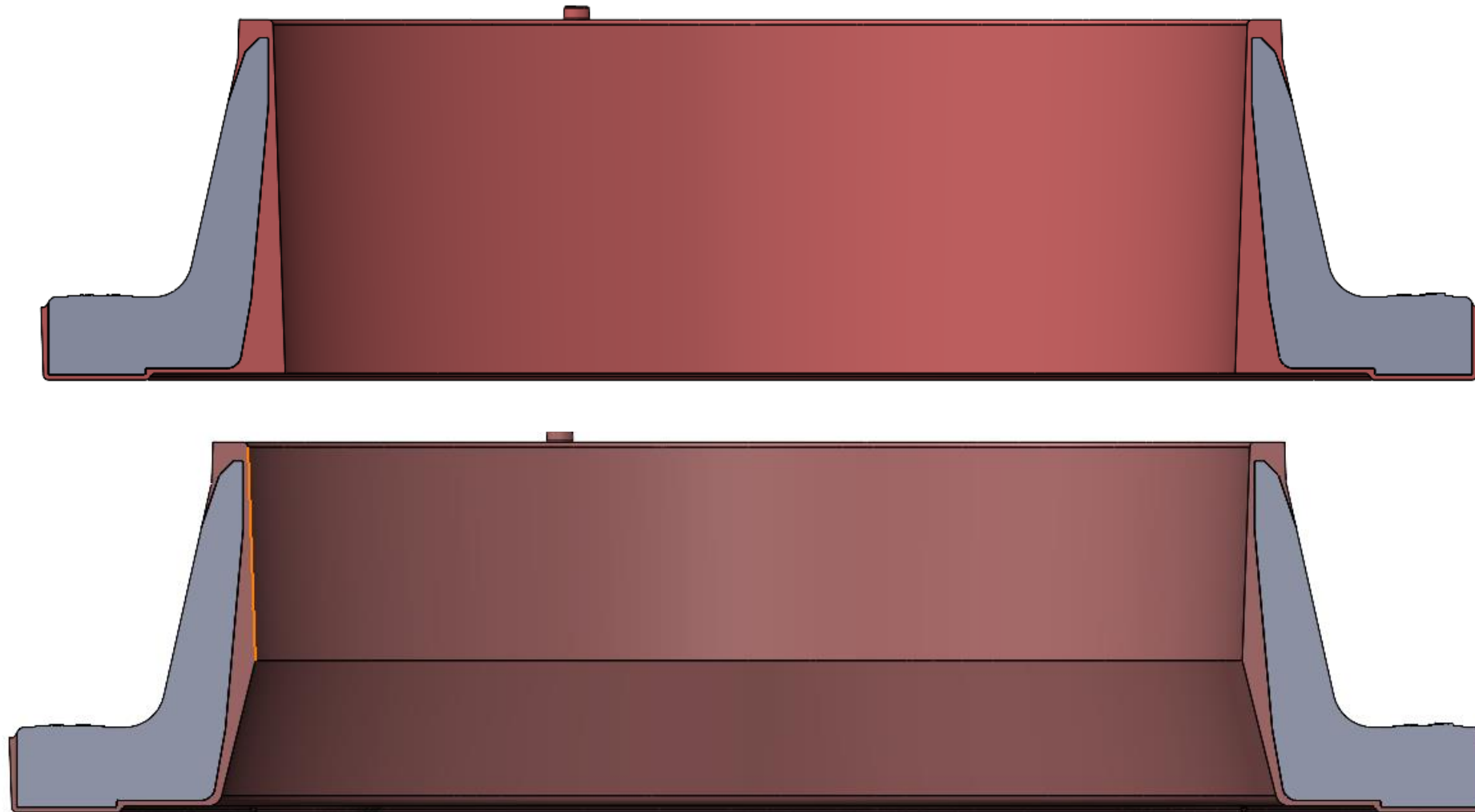

Řez kokilou – nová technologie

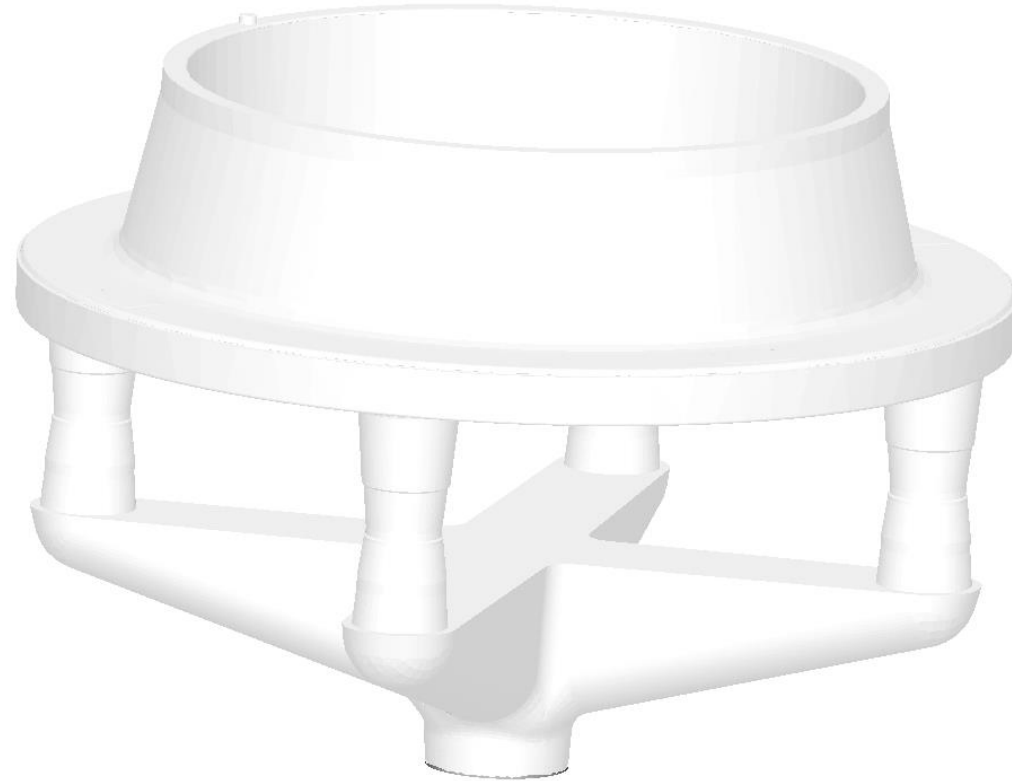

- ◆ Chlazení horního středového jádra
- ◆ Chlazení pohyblivé poloviny
- ◆ Spodní středové jádro
- ◆ Chlazení spodního středového jádra
- ◆ Keramická vložka
- ◆ Keramická vložka
- ◆ Keramická deska
- ◆ Keramická vystýlka
- ◆ Hořák
- ◆ Litinové koryto

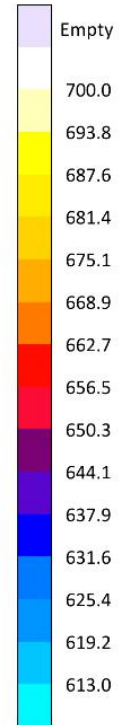
Porovnání přídavek stará – nová technologie

Simulace plnění – nová technologie

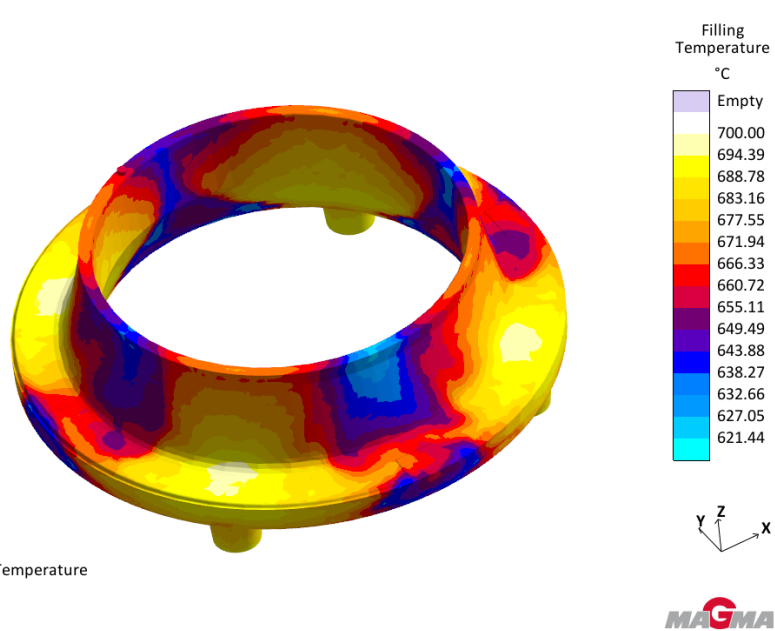

Temperature
°C

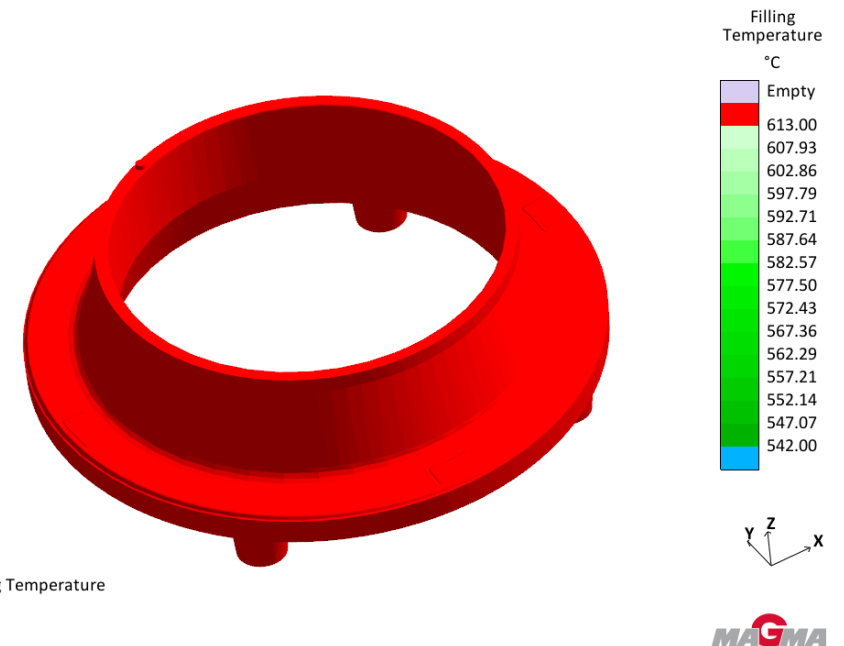

v08
Cycle 11, Die Filling, Temperature
0.0ms, 0.00 %
X-Ray: on

Simulace plnění – nová technologie

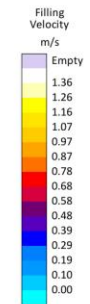
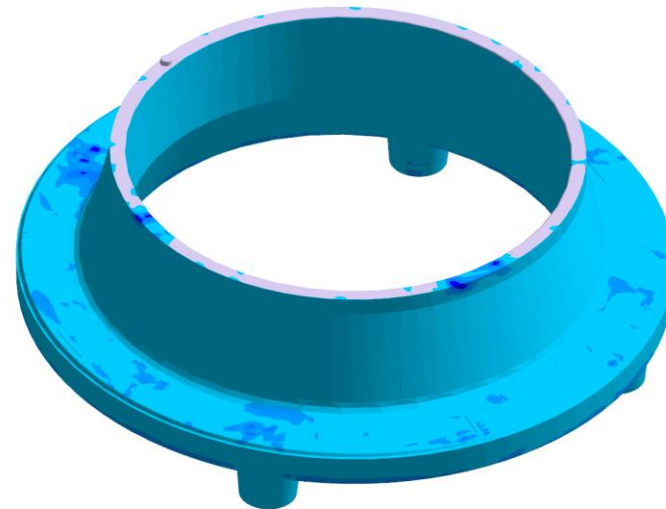

v24
 Cycle 11, Die Filling, Filling Temperature
 20.285s
 X-Ray: off

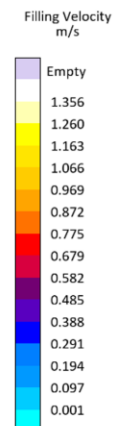

v24
 Cycle 11, Die Filling, Filling Temperature
 20.285s
 X-Ray: off

Simulace plnění – nová technologie

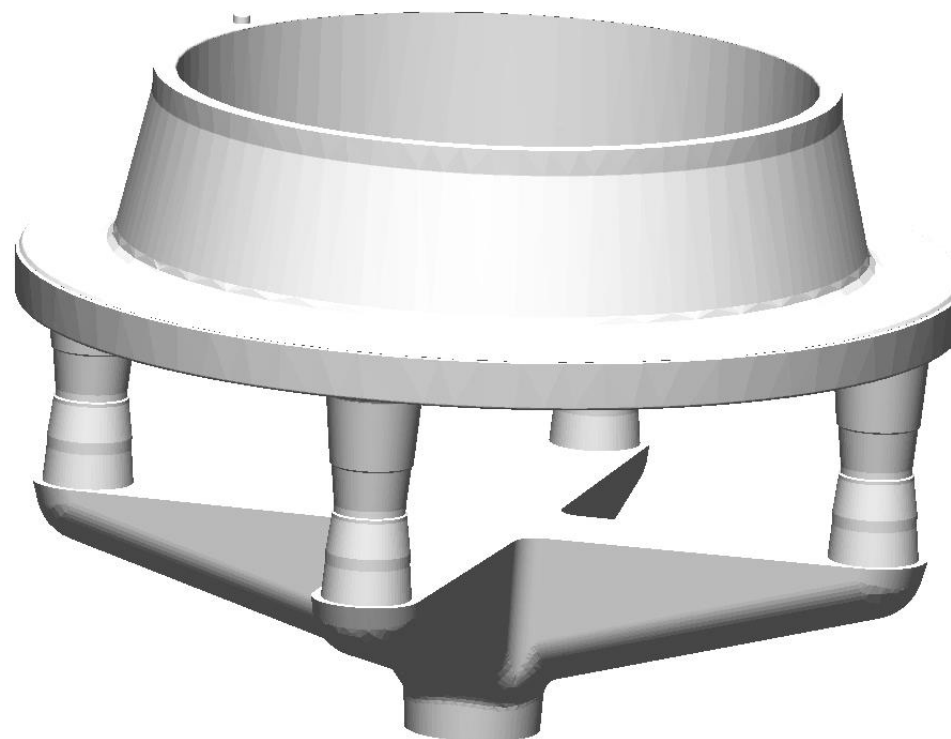

v24
Cycle 11, Die Filling, Filling Velocity

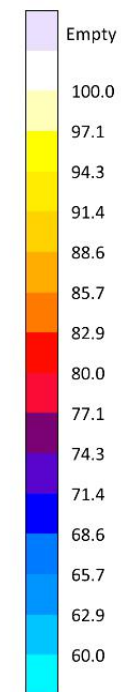

v24
Cycle 11, Die Filling, Filling Velocity
20.285s
X-Ray: off

Simulace tuhnutí – nová technologie

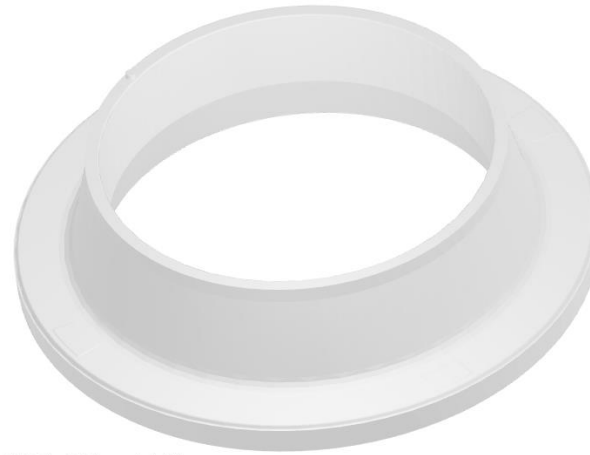
Fraction Liquid %

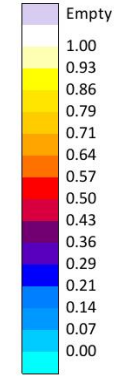
v08
Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Fraction Liquid
19.709s, 100.00 %
X-Ray: on, range [60.00, 100.00] %

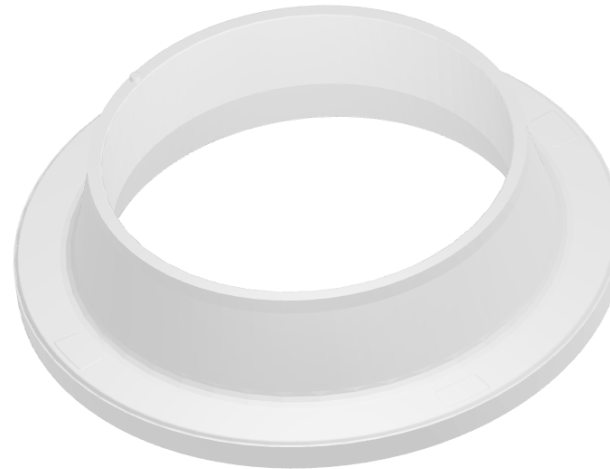
Simulace tuhnutí – nová technologie

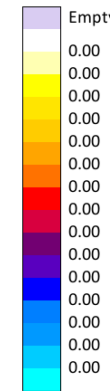
Hot_Spot_Time_definition
s

v24
Cycle 11, Hot_Spot_Time_definition, Hot_Spot_Time_definition
7min 15.3s, 40.00 %
X-Ray: on

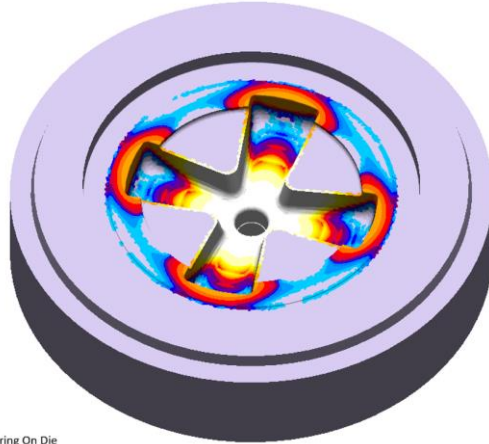
Porosity
%

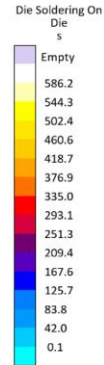
v24
Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Porosity
5min 35.7s, 100.00 %
X-Ray: on, range [1.00, 100.00] %

Porovnání Solderingu – životnost formy

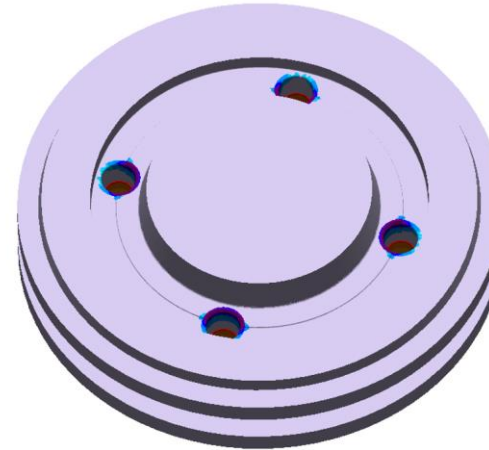
Stará forma

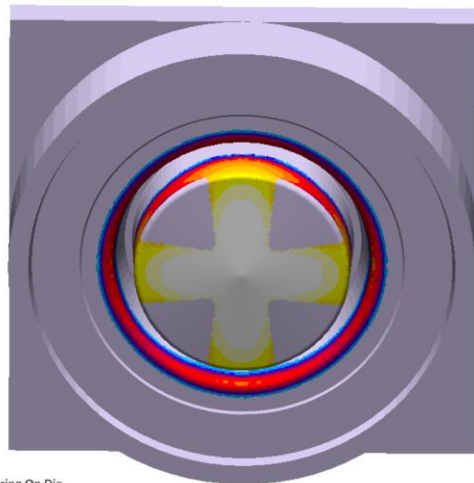
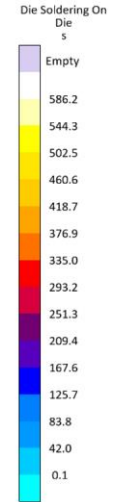
v06
 Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Die Soldering On Die
 10min 20.0s
 X-Ray: off

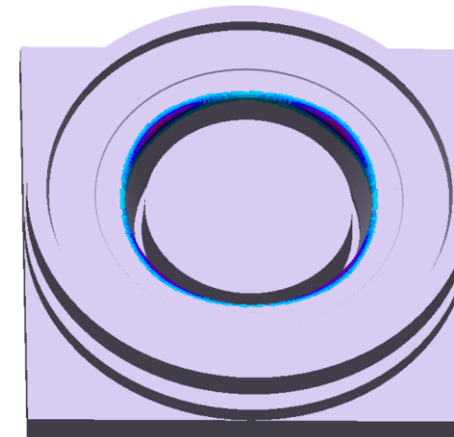
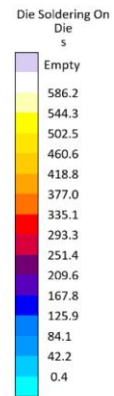
Nová forma

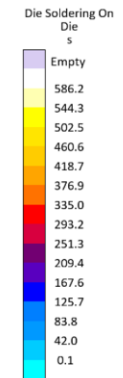
v24
 Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Die Soldering On Die
 7min 15.3s
 X-Ray: off

v06
 Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Die Soldering On Die
 10min 20.0s
 X-Ray: off

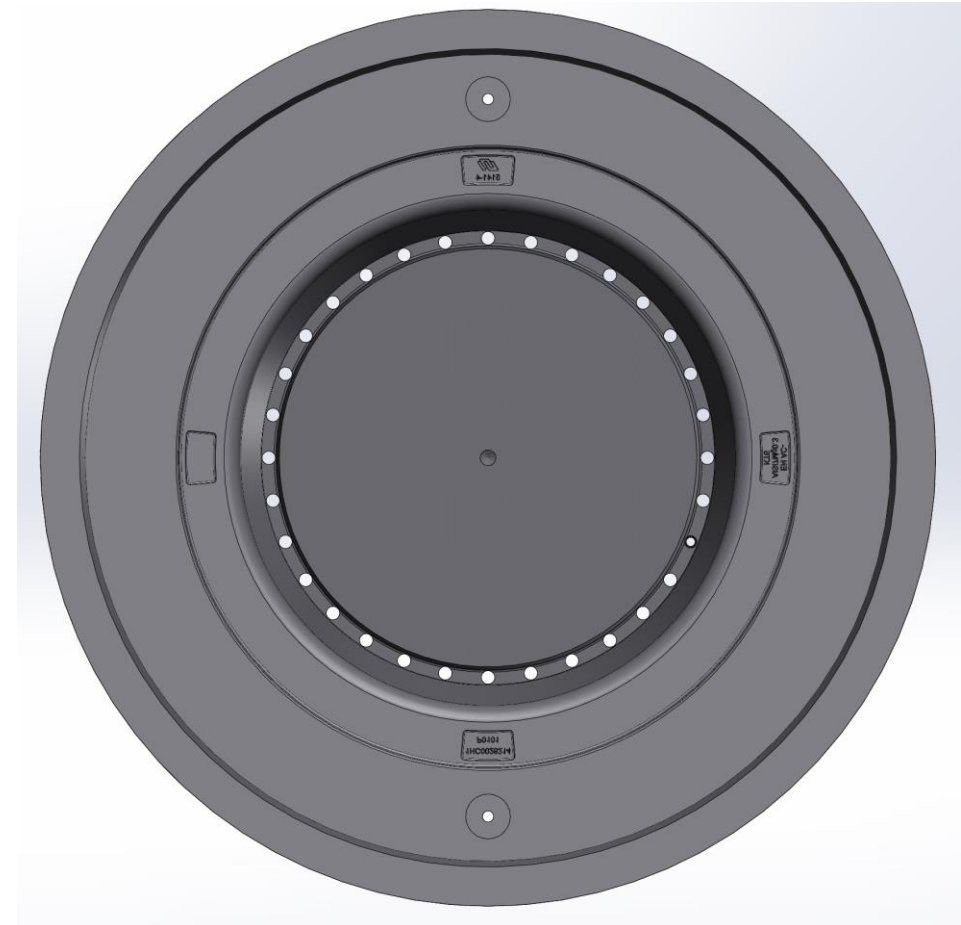
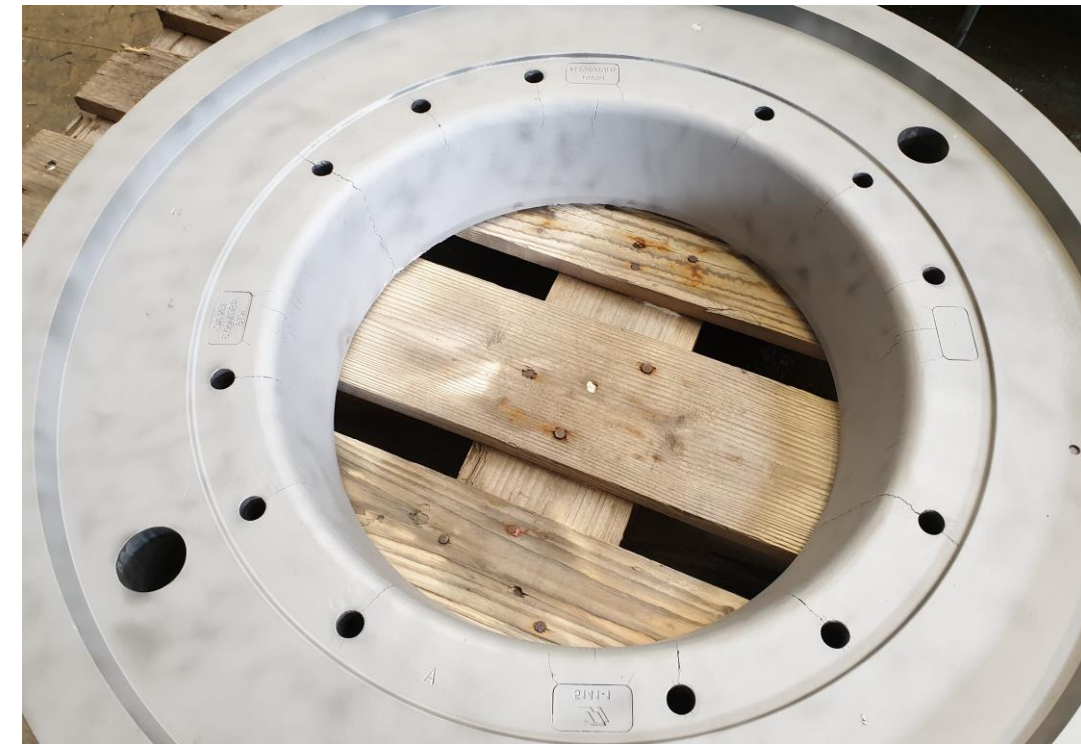

v24
 Cycle 11, Solidification & Cooling until Eject, Die Soldering On Die
 7min 15.3s
 X-Ray: off

Prodloužení životnosti formy

Nová forma bez vyhazovačů a
vyložkových rámečků

Předběžný závěr

- Nižší hmotnost
- Hrubá hmotnost 18,95kg (19,9kg)
- Surová hmotnost 19,9kg (27,28kg)
- Větší využitelnost kovu 95% (73%)
- Dolévání každý 14kus (odhad ponížení zmetkovitosti)

- Zkrácení cyklu o 3min
- Dotlak 180s (285s)
- Tuhnutí 225s (300s)

- Prodloužení životnosti kokily

Keramické komponenty

Riziko zamrznutí

Spodní jádro – možnost zůstání odlitku ve spodku

Reálné vzorkování bohužel až v příštím týdnu – zpoždění výrobce formy

UNITHERM, s.r.o.

Sídlo společnosti: Vedlejší 25, š.p. 88, 466 04 Jablonec nad Nisou, CZ

DIVIZE SLÉVÁRNA • OBROBNA: Vedlejší 25, š.p. 88, 466 04 Jablonec nad Nisou, CZ

Tel.: +420 483 384 468, +420 483 306 350, +420 483 306 402

Fax: +420 483 384 539, +420 483 384 471, e-mail: centrala@unitherm.cz

Pavel Matocha
Matocha@unitherm.cz

+420 724 286 893

Děkuji za pozornost

